

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **a) A. M., a b) nezl. A. S.**, zastoupeni Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Heyrovského 1178 proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012 č. j. OAM-504/VL-07-K03-R2-2008-1, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna advokáta Mgr. Jana Urbana s e u r č u j e částkou 19.093,80Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové na účet soudem ustanoveného zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení včetně rozhodnutí správního orgánu a soudů

[1] Žalobce přicestoval do České republiky spolu s manželkou a čtyřmi tehdy nezletilými dětmi – dcerou R. a syny S., V. a S. - v březnu 2008. První žádost uplatnil žalobce i ostatní rodinní příslušníci bezprostředně po příjezdu do republiky. Uvedl, že je Kurd a byl v Turecku pronásledován za projevy a podporu prokurdským stranám (DEHAP, HADEP, DTP a PKK), přičemž jeho bratr byl přímý bojovník PKK. Právě od bratra odvozoval primární zdroj problémů, když policie a vojenské složky (zejména JITEM) se snažili zjistit prostřednictvím jeho výslechů a nátlaků na jeho osobu místo jeho pobývání. Žalobce byl opakovaně zadržován státními orgány a byl v hledáčku ozbrojené složky JITEM. Byl opakovaně zadržován a psychicky i fyzicky týrán s tím záměrem, aby vyzradil pobyt svého bratra, též byl postřelen. Dále zmínil problémy svých dvou dětí, R. a V., kteří trpí mentální poruchou (retardací). Byl přesvědčen, že se jim v Turecku nedostávalo potřebné zdravotní péče, a proto hledal pomoc mimo svou zemi. Také zmínil potíže syna S., který pro své sympatie ke Kurdům a jejich představiteli Ocalanovi byl vyloučen ze školy. Stalo se tak asi měsíc až dva před jejich odchodem. Do další školy by zřejmě nastoupit mohl, nicméně nebyl v dobrém dosahu. Potvrdil, že uvedené potíže jsou v souvislosti s jeho bratrem a trvaly řadu let. Uvedl, že prokurdským stranám pomáhal zejména tím, že jako řidič nákladního vozu „rozvážel kamionem potřebné“. Připustil, že poslední rok před odchodem rodiny žádné výraznější problémy nenastaly, přesto ze země vycestovali, neboť se obávají jejich pokračování. Návratu se obával z důvodů možného opakovaného násilí a obavy, že se dětem nebude dostávat kvalitní lékařská péče. Další problémy bezprostředně se vztahující ke své osobě nezmínil, opět zdůraznil střelné zranění. Žádost tehdy uplatnil i za své dva syny.

[2] O první žádosti o udělení mezinárodní ochrany uplatněné dne 29. 4. 2008 rozhodl žalovaný negativně, když příběh žalobce posoudil s přihlédnutím ke zjištěným rozporům v jeho přednesech jako nevěrohodný a stejné důvody pro zamítnutí žaloby následně uplatnil i na ostatní členy jeho rodiny. Žalobce tak spolu s rodinou vycestoval do sousedního Německa, odkud byli vráceni zpět do České republiky, kde dne 9. 7. 2008 podal opakovanou žádost a to i jménem nezletilého syna S.. Zopakoval příběh předestřený v žádosti první s tím, že poprvé popsal své zadržení a následné uvěznění v roce 2000. Tehdy měl být vězněn po dobu cca pěti měsíců, byl fyzicky týrán, nicméně posléze za pomoci advokáta mu žádná vina na spolupráci s teroristickými složkami prokázána nebyla a byl propuštěn na svobodu. Ke svému tvrzení doložil doklady v tureckém jazyce, které měly osvědčit žalobcovo obvinění a následné uvěznění proto, že vyvíjel činnost v nezákonné organizaci PKK. Tyto doklady obdržel za svého pobytu v Německu, a proto je dříve předložit nemohl. Potvrdil pravdivost již dříve uvedených skutečností s tím, že poslední rok před odchodem rodiny žádné výraznější problémy nenastaly, přesto ze země vycestovali, neboť se obávají jejich pokračování. V následně konaném pohovoru 3. 9. 2008 rozvedl výše uváděné problémy. Žalobce doložil lékařské zprávy zachycující zdravotní potíže dcery R. a syna V.. Děti vyšetřila dětská psychiatrická MUDr. R. a výsledky zanesla do zpráv s datem 15. 4. 2009.

[3] Správní orgán poté znovu posoudil žalobcem uplatněné důvody, vycházel z informací o Turecku i s ohledem na postavení Kurdů, lékařskou péči a možnost návratu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Informace poskytované žalobcem v kontextu s přednesem učiněným jeho manželkou posoudil s ohledem na zjištěné časové i obsahově faktické rozpory jako nevěrohodné, žádosti svým rozhodnutím ze dne 26. 11. 2008 znovu nevyhověl a mezinárodní ochranu žalobci a jeho dvěma synům neudělil.

[4] O následně podané žalobě rozhodoval zdejší krajský soud a žalobu rozhodnutím ze dne 11. prosince 2009 č. j. 29Az 48/2008-152 jako nedůvodnou zamítl, neboť se ztotožnil se závěrem žalovaného. Kasační stížnost, která následovala, posoudil Nejvyšší správní soud jako důvodnou (rozhodnutí č. j. 9 Azs 16/2010-229 ze dne 30. června 2010), když se dospěl k závěru, že příběh přednesený žalobcem vykazuje jasnou a jednotnou dějovou linii, z níž vyplývá praktická podpora politických stran bojujících za práva Kurdů, která za posuzované situace dle názoru NSS neumožnila bez dalšího vyhodnotit příběh celé rodiny jako nevěrohodný, a proto nemohla rozhodnutí žalovaného a stejně tak krajského soudu v této otázce obstát. Dále NSS zdůraznil, že od žalobce lze očekávat pouze takové informace, které odpovídají jeho možnostem a schopnostem, přičemž i s přihlédnutím k jeho mentální a psychické úrovni nelze bez dalšího jeho přednesy označit za nevěrohodné. Za správné nicméně považoval rozhodnutí v té části, která obsahovala důvody pro neudělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu, tedy humanitárního azylu. Rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Krajský soud veden závazným právním názorem NSS poté rozsudkem ze dne 16. listopadu 2010 č. j. 29Az 49/2008-269 zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení s tím, že správní orgán zavázal k novému rozhodnutí při vědomí stanoviska NSS. Rovněž žalovanému uložil přezkoumat zdravotní stav žalobce s ohledem na jeho mentální a psychické možnosti.

[6] Správní orgán v dalším řízení provedl doplňující pohovor se žalobcem a to dne 23. 2. 2011. Žalobce potvrdil správnost jím dosud poskytovaných informací s tím, že jeho rodina se angažuje již po dlouhou dobu (asi patnáct či šestnáct let) v politice, bratr je bojovníkem PKK a obecně jsou jako Kurdové utlačováni. Přesné časové údaje či data uváděná žalobcem krajský soud zaznamenávat nebude, neboť v tomto ohledu je projev žalobce poměrně chaotický, nicméně nese určitou jednotící osu příběhu. Projev sympatie a pomoci ve prospěch PKK byla u žalobce motivována jednak tím, že se jednalo o stranu bojující za práva Kurdů a jednak proto, že v jejích řadách po dlouhou dobu působil jako bojovník bratr žalobce. Objasnil, že JITEM je vládní organizace, jejímž úkolem je pronásledovat bojovníky PKK. Naposledy s ní přišel do styku někdy na jaře 2007, přislíbil, že se bude snažit najít svého bratra a následně měl až do odchodu v roce 2008 klid. Pohovor byl zaměřen na činnost žalobce a tvrzené pronásledování jeho osoby, jejíž téměř doslovný obsah na zachycen na straně páté rozhodnutí žalovaného. Z projevu žalobce lze dovodit, že JITEM nejprve kvůli jeho bratrovi kontaktovala jejich otce žalobce, posléze svoji pozornost zaměřila rovněž na žalobce. Lidem z PKK žalobce občas poskytl nocleh či

úkryt a tak zřejmě přišli na jeho jméno. Uvedl, že problémy s policií měl asi dvacetkrát, kdy byl u výsledku, nicméně následně propuštěn. Odkázal na své uvěznění v roce 2000, o čemž předložil důkazy získané od právníka, který žalobce v řízení zastupoval. Žalobce ve prospěch PKK vystupoval pod přezdívkou BETO, ke spolupráci se ovšem nepřiznal, a proto byl za pomoci advokáta propuštěn. Dále zmínil své střelné zranění, ke kterému došlo v roce 2004 a dle manželky měli střílet vojáci. Uvedl, že se cítí být nemocný, je slabý, léčí se na hepatitidu, omdlévá a celkově se necítí dobře. K tomuto doložil několik lékařských zpráv, z nichž vyplynulo, že je léčen pro chronickou hepatitidu typu B (zpráva MUDr. P. ze 4. 10. 2011), byl vyšetřen pro bolesti hlavy a doporučena medikace (zpráva z 10. 12. a 30. 12. 2010), dne 4. 11. 2009 se podrobil chirurgickému zákroku, kdy se jednalo o vynětí části kovového materiálu z čela s následnými bezproblémovými kontrolami. Další soubor lékařských zpráv vztahujících se k žalobci zachycuje jeho návštěvy lékařů v průběhu roku 2011 až 2012, zprávy jsou jako součást správního spisu na čl. 315 až 326. Žalobce byl vyšetřován kvůli případným potížím s ledvinami a bylo provedeno gastrokopické vyšetření. Žalobci byly předepsány léky s tím, že další vyšetření nutná nejsou a kontroly pak má absolvovat toliko na infekční klinice kvůli hepatitidě. Poukázal na problémy R. a V.. O jejich zdravotním stavu podala aktuální zprávu MUDr. Z. H., když u obou dětí diagnostikovala odlišný stupeň mentální retardace. Naopak S., za kterého uplatnil žádost, navštěvuje školu a je spokojený. Další doplňující pohovor konaný dne 27. 6. 2012 nepřinesl žádné důležité informace.

[7] Správní orgán zajistil psychologické vyšetření žalobce tak, jak jej zavázal krajský soud. Žalobce byl vyšetřen 3. 7. 2012 Mgr. P. U., přičemž výsledek vyšetření aktuálně vyloučil stav deprese či mánie, stejně tak vyloučil příznaky psychotického onemocnění. Žalobce je schopen položené dotazy chápat, má tendenci k zabíhavosti od tématu. Vzhledem k dlouhodobosti mechanismu naučeného zveličování obtíží a očekávání zisku lze předpokládat subjektivní zkreslení anamnestických údajů a následnou nemožnost získání přesných údajů. Dále správní orgán zajistil překlad zpráv předložených žalobcem, z jejichž obsahu je patrné, že hodnotí dodržování lidských práv a svobod se zaměřením především na kurdské obyvatele v roce 2011. Správní orgán je při svém rozhodování nehodnotil, neboť správně poznamenal, že jednak nelze určit jejich zdroj a jednak si sám obstaral celou řadu informací z uznávaných a objektivních zdrojů, které reagují na tvrzení přednesená žalobcem.

[8] Žalovaný následně shromáždil pro daný případ věcné a časově aktuální informace z různých objektivních informačních zdrojů a to jak obecnějšího charakteru, tak zpráv zcela cílených na problémy nastíněné žalobcem. Jednalo se o tyto zprávy: Informace MZV Nizozemí – Všeobecná zpráva o Turecku ze září 2010 zaměřená na situaci na jihovýchodě země, kde před odchodem pobývala žalobkyně s rodinou, vojenské střety, vojenskou službu, Kurdy a možnosti používání kurdštiny, členové a sympatizanti DEHAP a DTP včetně otázky návratu neúspěšných žadatelů; Informace Švýcarské organizace pro pomoc uprchlíkům – Turecko – Aktuální situace Kurdů z 20. 12. 2010; Výroční zpráva Human Rights Watch z ledna 2011 se zaměřením na Turecko; Informace o současné situaci kurdské menšiny v Turecku

získané v rámci Evropské výměny informací o zemích ze srpna 2010; Informace MV ČR ze 14. 12. 2007 zachycující fakta vztahující se k otázce postavení postižených osob; Informace MV Velké Británie vztahující se k Turecku z dubna 2004 – vybrané pasáže s názvem „*aktivisté účastníci se okrajových aktivit pro ilegální organizace*“ a „*zacházení s navracenými žadateli o azyl*“; tři informace OAMP a to ze 14. 12. 2007 o postavení postižených osob, ze dne 28. 3. 2008 týkající se zdravotního pojištění a lékařské péče z níž vyplývá, že zhruba 30% populace nemá žádné zdravotní pojištění, nicméně podle zákona jsou státní zdravotnická zařízení povinna poskytnou tureckým občanům akutní péči i v případě, že nemají zdravotní pojištění a ze dne 28. 12. 2009 zaměřenou na stranu DTP (Strana pro demokratickou společnost) a BDP (Strana demokracie a míru), z nichž prvně uvedená byla dne 11. prosince 2009 zrušena tureckým ústavním soudem pro její údajné vazby na PKK a řada jejích členů proto přešla do BDP; Informace MV Velké Británie ze srpna 2011 – Turecko - směrnice pro posuzování žádostí o azyl; Rozhodnutí Rady 2011/872/SZBP ze dne 22. prosince 2011, z jehož obsahu vyplývá, že PKK (Kurdská strana pracujících) je považována za teroristický subjekt; Informace MZV č. j. 96459/2012-LPTP ze dne 21. května 2012 je obsahově zaměřena na situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti; Informaci MZV ze dne 30. května 2012 a 7. června 2012, ve které je posuzována otázka pravosti dokumentů předložených manželkou žalobkyně, kdy Zastupitelský úřad v Ankaře potvrdil, že se jedná o „formuláře“ běžně užívané, rozebral jejich obsah s odkazem na znalost tureckých právních předpisů s tím, že i při připuštění určité míry „úřednického šlendriánství“ však doklady vykazují nesrovnalosti a jejich obsah vzbuzuje pochybnosti, nicméně jejich autenticitu nelze jednoznačně zpochybnit. Závěrem zastupitelský úřad zdůraznil, že žalobce by měl být nicméně obviněn z účasti na financování teroristické organizace, což je trestným činem i dle české legislativy; zpráva Amnesty International z března 2012 s názvem Rozsudky smrti a popravy v roce 2011 (překlad vybrané části), ze které vyplývá, že v Turecku byl zrušen trest smrti. Dále se jednalo o informaci sítě „důvěrných lékařů“ ze dne 14. června 2012 zaměřenou na otázku dostupnosti léčby chronické virové hepatitidy B, dostupnost léčby gastroesofageálního reflexu, dostupnost laboratorních testů a očkování proti hepatitidě B včetně informací obsažených v databázi ČTK zachycující průřez historií a mapující rovněž aktuální situaci v Turecku do počátku roku 2012.

[9] Správní orgán především poukázal na - z jeho pohledu zásadní skutečnost - spočívající v tom, že žalobce se měl aktivně podílet na spolupráci se stranou PKK, která je v Turecku zakázána, neboť je považována za stranu teroristickou a stejně tak je na ni nahlíženo i ve světě. Tento svůj závěr opřel o rozhodnutí NSS v Brně ze dne 7. 6. 2006 č. j. 3 Azs 207/2005. Připomněl rozpor mezi informacemi poskytovanými žalobcem a přednesy jeho manželky, zdůraznil, že dle přednesu žalobce tento minimálně rok před odchodem žádné závažnější problémy netvrdil a svůj závěr náležitě odůvodnil. Potřeba legalizace pobytu není azylověrelevantním důvodem. Vyřešení otázky humanitárního azylu vůči celé rodině považoval NSS za správnou již v předchozím rozhodnutí, návrat žalobce i přes jeho zdravotní problémy je možný, neboť bez nezbytné léčby nezůstane. Návrat celé rodiny pak vyhodnotil žalovaný ve vztahu ke shromážděným informacím jako reálně možný, a proto

žalobkyni ani jejímu manželovi i přes doplněné dokazování mezinárodní ochranu rozhodnutím ze dne 30. 10. 2012 neudělil.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

[10] Žalobce ve včas podané žalobě zpochybnil správnost a zákonnost rozhodnutí žalovaného s tím, že má za to, že žalovaný se odpovídajícím způsobem nevypořádal s obsahem jeho žádosti (a stejně tak i žádosti jeho nezl. syna) o udělení mezinárodní ochrany a skutečnostmi sdělovanými žalobcem při ústních pohovorech. Zdůraznil, že on a členové její rodiny byli v zemi původu dlouhodobě vystaveni pronásledování ze strany ozbrojených složek státu, a to z důvodu členství jeho bratra v politické straně HADEP, DEHAP a následně DTP, resp. PKK které v zemi původu žalobců hájily kurdské zájmy. Negativní zkušenosti samotného žalobce podlomily chatrné zdraví nemocných členů rodiny a v konečném důsledku pak také zásadně prohloubily jejich závažné psychické potíže. Vyslovil přesvědčení, že takovýto postup by mohl vést až k smrti jeho dětí. Žalobce vyslovil přesvědčení, že uvedl konkrétní skutečnosti nasvědčující tomu, že byl v zemi původu pronásledován z důvodu svého členství v politické straně DTP, tedy z důvodu prosazování svých politických práv a svobod, a to i bez ohledu na žalobcem samotným uvedené vazby směrem k PKK, vycházející zejména z členství jeho bratra v uvedené organizaci. S těmito tvrzeními se žalovaný podle názoru žalobce dostatečně v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevypořádal. Žalovaný nevysvětlil, proč k tvrzením žalobce o pronásledování zejména z důvodu členství v DTP nepřihlédl a proč za hlavní důvod aktivit ozbrojených složek státu původu směřujících proti žalobci považoval členství jeho bratra v PKK a kontakty samotného žalobce na tuto stranu.

[11] Správní orgán ve vyjádření ze dne 18. února 2013 popřel oprávněnost námitek přednesených žalobcem, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto na rozdíl od žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné. Zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí.

Žalobce podle něho v průběhu správního řízení neuváděl skutečnosti, na základě kterých by mu mohla být udělena určitá forma mezinárodní ochrany. Žalobce měl mít v zemi původu problémy ze strany turecké armády v souvislosti se svým bratrem partyzánem a dále se svou aktivní pomocí těmto osobám. Sám žalobce během prvního řízení sdělil, že jeho bratr S., který byl členem PKK, jež je na americkém seznamu i dalších seznamech teroristických organizací, již dlouho působí v horách jako partyzán. Proto je neustále pronásledují vojáci, jenž jim také vyhrožují. Rovněž správnímu orgánu potvrdil, že partyzánům pomáhal, poskytoval jim potraviny, rozvážel je na motorce, sháněl jim oblečení, vozil zbraně. Sdělil, že jakkoli měl možnost těmto individuům pomáhat, aktivně tak činil, a v této spojitosti se nemůže

podívat nad opakovaným zájmem tureckých ozbrojených složek o jeho osobu a rodinu, když aktivně podporuje bojující členy teroristické organizace. Při výsleších vojáci po žalobci požadovali informace, kde je bratr a jakou pomoc on sám poskytuje partyzánům. Tudíž jeho potíže s tureckými ozbrojenými a bezpečnostními složkami nesouvisely s jeho politickou činností, zájem ozbrojených složek byl právem směřován rovněž k osobě žalobce, nikoli tedy pouze z důvodů aktivit třetí osoby (bratra), jak je tvrzeno v žalobě. V žalobě zmiňované problémy žalobce v roce 2000 a 2004 mají již také značný časový odstup. Protiprávně s jeho osobou mělo být zacházeno pouze v jednom případě, a to již před více než deseti lety. Dále skutečnost, že žalobce měli v roce 2004 postřelit bezpečnostní orgány, jsou nepodložené spekulace. Žalobcova politická činnost v kurdských stranách HADEP, DEHAP, DTP, která stejně nebyla nijak významná (potvrdil, že se politicky ani moc neangažoval, aby neměl potíže s režimem), příslušníky tureckých ozbrojených složek nezajímala. Potíže s tureckou armádou se žalobce snaží až později účelově podřadit do souvislosti se svým členstvím v kurdských stranách. Závěrem tedy žalovaný trvá na tom, že žalobce v souvislosti se svou politickou činností, pokud vůbec nějakou vyvíjel, žádné potíže s tureckými ozbrojenými složkami neměl. V případě návratu do země původu by tedy žalobce měl především přestat aktivně podporovat bojující členy organizace PKK považovanou nejen v Turecku, ale i v USA a EU za teroristickou, jak toto činil před odchodem ze země původu, čímž předejde (i ostatní členové rodiny) mnoha životním komplikacím ze strany ozbrojených složek. V souvislosti se svými popisovanými protiprávními aktivitami soustavného charakteru na území Turecka by měl žalobce značné potíže s bezpečnostními i dalšími orgány činnými v trestním řízení rovněž v zemích s vyššími demokratickými standardy než je země původu žalobce.

[12] Během psychologického vyšetření provedeného dne 3. 7. 2012 žalobce m.j. prohlásil, že *je zdrav, pouze chce pomoci svým dětem, potřebuje zajistit rodinu...* Kvalitnější lékařská péče či její snadnější dostupnost v České republice není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a zdravotní pojištění si žalobce po svém návratu může uzavřít. Dle názoru žalovaného, žalobce ani jeho nezl. syn nebyli v průběhu správního řízení zkráceni na svých právech a tito nesplňují podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Žalovaný v ostatním odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a požadoval zamítnutí žaloby.

III. Posouzení věci krajským soudem, právní úprava

[13] Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení (žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou), projednal soud žalobu v mezích daných žalobními body (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) při jednání, kdy obě strany setrvaly na svých dosavadních procesních postojích, žádné další důkazy nepředložily a rovněž tak nenavrhly doplnit dokazování. Žalobce potvrdil správnost jím dosud učiněných přednesů. Krajský soud provedl v řízení odkaz na obsah, výsledek rozhodnutí a průběh řízení před soudem ve věcech manželky žalobce, jejíž případ je veden u zdejšího soudu pod sp. zn. 28Az 28/2012. Stejně tak soud stručně přednesl podstatný obsah případů dalších tří dětí žalobce, kdy pod sp. zn. 28Az 31/2012 byla projednávána žaloba syna V., pod sp. zn. 28Az 30/2012 syna S. a pod sp. zn. 28Az 29/2012 dcery R..

K žalobám V. a R. byla připojena kopie zprávy Občanského sdružení rodičů a přátel dětí s handicapem ORION ze dne 28. listopadu 2012 v níž se podává, že R. trpí lehkým a středně těžkým mentálním postižením, V. těžkým mentálním postižením a oba dochází jedenkrát týdně do Centra denních služeb. Soud záměrně uvedl i tuto skutečnost, neboť z postojů žalobce a jeho manželky jasně vyplývá, že krom jiného je k odchodu ze země přivedla snaha zajistit oběma dětem lepší lékařskou péči.

[14] Právní rámec projednávané věci je upraven následovně: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany (§ 14a či § 14b zákona o azylu).

[15] Krajský soud prostudoval obsah správního spisu a průběh předchozích řízení, která předcházela vydání přezkoumávaného rozhodnutí, jak zaznamenal již v úvodu tohoto rozsudku. V souzené věci krajský soud z předmětného správního spisu ověřil, že za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany označil žalobce tři okruhy problémů. Jsou to tyto skutečnosti: a) příslušnost ke kurdské menšině, resp. problémy žalobce v souvislosti s jeho aktivitami ve prospěch prokurdských stran a zejména v souvislosti se zapojením jeho bratra ve prospěch prokurdských stran, především PKK a na to navazující osobní problémy žalobkyně, b) obavy z nedostatečné lékařské péče v případě nuceného návratu do Turecka a c) obavy z pokračování násilí, které rodinu přivedlo k odchodu z Turecka.

[16] Krajský soud považuje za důležité nejprve podtrhnout, že správní orgán opakovanému projednání žádosti věnoval maximální možnou míru pozornosti, doplnil dokazování ve směru požadovaném soudem a snažil se objasnit celkovou situaci rodiny tak, aby mohl o žádosti žalobce objektivně rozhodnout a to se zřetelem k novým informacím cíleně k projednávané věci shromážděným. Z dosud zjištěného skutkového stavu se podává, že žalobcem prezentovaná politická činnost v kurdských stranách HADEP, DEHAP, DTP nebyla nikterak významná, sám žalobce potvrdil, že se politicky neangažoval a příslušníky tureckých ozbrojených složek v zásadě výrazněji nezajímala. Jak správně vysledoval žalovaný, tak potíže s tureckou armádou se žalobce snažil až později účelově podřadit do souvislosti se svým členstvím v kurdských stranách. Krajský soud připomíná, že žalobce i jeho manželka uváděli dobu trvání potíží v délce 15 – 17 let. K jejich výraznému zhoršení mělo dojít v roce 2000, kdy byl žalobce obviněn ze spolupráci s teroristickou organizací a jak samotný žalobce uvedl, kdy začal být i on dotazován na pobyt svého bratra. Tento vývoj v zásadě potvrdila rovněž manželka žalobce. Z uvedeného lze vysledovat nedůvodnou námitku žalobce sub a) v tom směru, že správní orgán nebral na zřetel jeho pronásledování v souvislosti se členstvím v DTP, ale věnoval pozornost pouze napojení na PKK. Krajský soud neshledal, že by byl žalobce a členové jeho rodiny pronásledováni z důvodů jeho členství v DTP a dalších prokurdských stranách, když oba manželé potvrdili, že do zatčení žalobce v roce

2000 se jednalo o problémy nedosahující vyššího stupně závažnosti. Pokud tedy soud přednesu žalobce uvěří, pak eskalaci potíží včetně jeho uvěznění je nutno dát do souvislosti s bratrem žalobce, který měl být bojovníkem PKK a žalobcem samotným, který těmto osobám pomáhal, jak zcela přiléhavě vyzdvihnul žalovaný. Události jako bylo uvěznění žalobce v roce 2000 a tvrzené postřelení v roce 2004 vykazují značný časový odstup od doby jeho odchodu z Turecka. Protiprávně s jeho osobou mělo být zacházeno pouze v jednom případě, a to již před více než deseti lety, nicméně bylo žalobci poskytnuto adekvátní právní zastoupení, které bylo završeno jeho propuštěním bez toho, aniž by došlo k odsouzení jeho osoby. Skutečnost, že žalobce měly v roce 2004 postřelit bezpečnostní orgány je samotným žalobcem popsána velmi vágně nebyl schopen jasně uvést, jakým subjektem byl napaden a informace – opět pouze povrchní – vycházejí od jeho manželky. V souvislosti se svými popisovanými protiprávními aktivitami soustavného charakteru na území Turecka by měl žalobce značné potíže s bezpečnostními i dalšími orgány činnými v trestním řízení rovněž v zemích s vyššími demokratickými standardy než je země původu žalobce. Z informací o zemi původu vyplývá, že řadoví členové zmiňovaných prokurdských politických stran nebyli a nejsou perzekuováni z důvodu členství v těchto stranách. V případě návratu do země původu, jak přiléhavě zdůraznil žalovaný, by žalobce měl především přestat aktivně podporovat bojující členy organizace PKK, která je považována nejen v Turecku, ale i v USA a EU za teroristickou organizaci. Tím předejde mnoha životním komplikacím ze strany ozbrojených složek. Je nutné dále zmínit, že ačkoli žalobci (a další členové rodiny) dávali své problémy do souvislosti se svým kurdským původem a poukazovali na diskriminaci i v této souvislosti, pak jejich popis života rodiny v Turecku tvrzené perzekuci příliš neodpovídá. Žalobce s rodinou žili v domě, žalobce měl stálé zaměstnání, manželka mohla zůstat doma, starala se o rodinu a pečovala o dvě postižené děti. Syn S. navštěvoval a bez potíží absolvoval základní školu, jím tvrzený konflikt na škole střední byl jediný a rodiči řešen nebyl s vidinou blízkého odchodu ze země. Právě tak nelze přijmout výhrady rodičů postižené R. a V. o absenci či nedostatečnosti poskytované lékařské péče. Zprávy tureckých lékařů plně korespondují výsledkům zjištěným českým zdravotnictvím, je zjevné, že děti byly vyšetřeny a zjištěný závěr z pohledu medicínského zcela přesně vyhodnotil zdravotní stav dětí. Krajský soud respektuje názor NSS na osobu žalobce a věrohodnost jeho příběhu, nicméně po proběhnuvším správním řízení a zejména pak řízení soudním nelze přehlédnout, že v přednesech jednotlivých členů rodiny je základní a dle názoru krajského soudu velmi podstatný rozpor. Žalobce totiž před správním orgánem jasně uvedl, že poslední kontakt s vojenskými složkami měl proběhnout někdy na jaře 2007 a to se mělo jednat toliko o situaci, kdy jim přislíbil pomoc při hledání svého bratra. Až do března 2008 pak dle samotného žalobce k žádnému dalšímu násilí na jeho osobě či členech rodiny nedošlo. Zcela jinak popisuje tentýž časový úsek manželka žalobce, která na jaro 2008 situuje své jednodenní zadržení na policejní stanici, své znásilnění a ve stejnou dobu popisuje rovněž zadržení svého manžela, který měl být propuštěn asi po 20 dnech vězení. Je velmi nepravděpodobné, a to i při uvědomění si určitého psychického handicapu pana A., že si nepovšimnul a nezapamatoval stopy násilí na manželce s následným potratem, pro které musela vyhledat lékaře.

[17] Při jednání soudu ovšem žalobce znovu potvrdil, že se žádné násilí na jeho osobě nekonalo a zcela nekonkrétně zmínil, že měla problémy manželka, nicméně bližší informace poskytovat nebude. Rovněž je nelogické, jak správně zmínil žalovaný, aby byla manželka žalobce vystavena takovému násilí za situace, kterou její manžel popsal již jako relativně bezkonfliktní. O nezájmu o rodinu žalobce v tomto konkrétním případě skutečně svědčí fakt, že byl oběma manželům počátkem března 2008 vystaven cestovní doklad, na základě kterého spolu se všemi dětmi ještě týž měsíc Turecko opustili. Správní orgán zdůraznil, že po znovu provedeném řízení (po zrušení původního rozhodnutí soudem) neshledal u žalobce a jeho nezl. syna naplnění azylověrelevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu. Odůvodnění rozhodnutí je velmi podrobné, přesvědčivé a rozebírá příběh žalobce ze všech tvrzených úhlů pohledu (spolupráci či příznivectví k prokurdským stranám, problémy kvůli bratrovi, bojovníkovi PKK, násilí na žalobci spáchané v roce 2000 včetně rozboru dokumentů žalobcem předložených apod.), a proto krajský soud na obsah odůvodnění odkazuje, neboť plně koresponduje i jeho myšlenkovým pochodům a závěrům.

[18] Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žadatelé ve své žádosti nepřednesli informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

[19] Za zákonné a shromážděným informacím odpovídající považuje krajský soud na rozdíl od přesvědčení žalobce i neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitárního azylu, jemuž se správní orgán věnoval na straně 16. Při svých úvahách disponoval lékařskými zprávami vztahujícími se k osobě žalobce, který je na území republiky zejména léčen pro zjištěnou hepatitidu typu B. K tomuto si žalovaný obstaral cílenou informaci díky zprávě sítě tzv. „důvěrných lékařů“ ze dne 14. 6. 2012, jejíž obsah možnost léčby a dostupnost nezbytných léků potvrzuje. Zdravotní stav dětí Rojin a Velata, který byl již zjištěn v Turecku a následně potvrzen nálezy českých specialistů je stav vrozený, příčiny postižení obou dětí je nutno hledat mimo jiné v dědičnosti. Děti potřebují dobré zázemí a rodinné vazby, co již jejich rodiče dostatečně zajišťovali i za pobytu v Turecku. Stejně tak nebylo prokázáno, že by dětem byla v zemi původu odpírána lékařská péče, jak se snažil tvrdit žalobce. Judikatura Nejvyššího správního soudu dává v tomto směru celkem jasnou odpověď na otázku, kdy je namístě uvažovat o udělení humanitárního azylu a v jakém rozsahu je soud oprávněn přezkoumávat závěry správního uvážení žalovaného o jeho neudělení. Pokud žalobce namítal obavy z neposkytnutí nezbytné zdravotní péče pro případ návratu do země, neboť si s ohledem na dlouhodobý pobyt neplatil pojistné, pak z informací o zemi vyplývá, že v Turecku je osobám bez pojištění poskytována pouze akutní pomoc. I z tohoto ovšem vyplývá, že pokud by se snad ocitl on či členové jeho rodiny v přímém nebezpečí, nebyli by vystaveni ohrožení života bez poskytnutí přiměřené pomoci. Legalizace a touha žít nadále v České republice není rovněž skutečnost, která by mohla úvahy ve smyslu udělení mezinárodní ochrany podpořit. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 tzv. humanitární azyl), může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené správním

uvážení. Soud uvážil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. K tomuto krajský soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55.

[20] Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[21] Odůvodnění této části rozhodnutí věnoval žalovaný náležitou pozornost u všech příslušníků rodiny a svá zjištění, podklady pro ně a závěry logicky a přesvědčivě odůvodnil. Předně konstatoval, že v Turecku byl zrušen trest smrti. Dále pak z informací o zemi vyplývá, že ještě za pobytu žalobce byl v zemi z trestního zákoníku Turecké republiky vypuštěn odstavec o trestnosti podpory ozbrojené organizace (§ 169, resp. § 168), podle kterého bylo v roce 2000 vzneseno vůči jeho osobě obvinění. Dále žalovaný přiléhavě upozornil na zákon čl. 4616 ze dne 21. prosince 2000 o amnestii pro členy teroristických organizací včetně spolupracovníků. Jistě v této souvislosti nelze opakovaně nezmínit zcela bezproblémové vystavení cestovních dokladů pro celou rodinu žalobce. Lze se proto v této konkrétní situaci důvodně domnívat, že v případě zájmů státních orgánů na jednotlivých členech rodiny, resp. zájmu na osobě žalobce pro tvrzenou spolupráci s PKK, by jistě k takovému nekonfliktnímu vycestování tak početné rodiny nemohlo dojít. O odklonu zájmu o rodinu A. ze zorného pole jednotek JITEM i vojáků ostatně svědčí i žalobcem tvrzený nekonfliktní rok 2007 a to až do jejich odchodu z Turecka. Ne vždy a za každé situace znamená nekonfliktní opuštění země původu jasný signál o tom, že by se jím popřela možnost existence azylověrelevantních důvodů. V případě rodiny žalobce ovšem v kontextu se zjištěnými a již popsány okolnostmi je toto vycestování pro krajský soud skutečným signálem nezájmu státních orgánů o jejich osoby. Dále je potřebí připomenout, že se Turecko nenachází ve válečném stavu vůči jinému státu a stejně tak ze zpráv nevyplývá, že by byla země v situaci permanentního vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na většině území Turecka je bezpečnostní situace přiměřeně stabilní. Potíže z PKK již byly zmíněny stejně tak jako zjevná snaha turecké armády proti bojovníkům PKK cíleně zasahovat. Pouze nad rámec a to především na dokreslení situace, kdy v Turecku se zejména přičiněním strany PKK a střídají období klidu a období neklidu, krajský soud odkazuje na prohlášení odsouzeného šéfa strany PKK Abdullaha Öcalana, který ve čtvrtek 21.

března 2013 vyzval bojovníky PKK k příměří. Jedná se o opakovaná prohlášení, jak vyplývá z Informace Švýcarské organizace pro pomoc uprchlíkům – Turecko – Aktuální situace Kurdů z 20. 12. 2010, přičemž opakovaná vzplanutím bojů po obdobích relativního příměří jsou výsledkem působení nacionalistů na obou stranách, tedy v armádě i v PKK. Ze zprávy dále vyplývá, že probíhají intenzivní jednání mezi uvězněným Ocalanem a tureckou vládou. Stejně tak přílehavě správní orgán odkázal na možnost vnitřního přesídlení v rámci Turecka a to jednak s ohledem na skutečnost, že v tureckých velkých městech žije značné množství kurdské populace a jednak s ohledem celkovou situaci celé rodiny a jejího nejbližšího rodinného zázemí, které evidentně fungovalo a lze tudíž předpokládat, že by bylo schopno poskytnout potřebnou pomoc (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009-74).

Ve shodě se žalovaným tak krajský soud v případě žalobce neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a 14b zákona o azylu. V řízení nebylo prokázáno, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného § 14a. Jeho vycestování nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14a odst. 2 zák. o azylu). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) soud rovněž nezjistil, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Otázce možného a bezpečného návratu se správní orgán věnoval v rozsahu zcela mimořádném a to na stranách čtrnáct až šestnáct svého rozhodnutí, popsal podrobně informace a jejich obsah, které se k danému problému váží a jejichž obsahem jsou zprávy ohledně kurdské otázky, reakce státních orgánů vůči členům či sympatizantům PKK, otázky vojenské služby, dostupnost lékařské péče a pojištění apod., přičemž úvahy správního orgánu a jím přijatý závěr krajský soud podporuje. Proto také využívá stanoviska Nejvyššího správního soudu v Brně uvedené rozsudku ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*I. Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.*“

[22] Žalobce krajský soud ani po opětovném projednání původní žádosti z 9. července 2007 nepřesvědčil o opodstatněnosti vznesených námitek, se závěry žalovaného a odůvodněním přezkoumávaného rozhodnutí se krajský soud ztotožnil a žalobu tudíž jako nedůvodnou a s odkazem na § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

IV. Náklady řízení

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti neúspěšné žalobci. Žalovaný však náhradu nákladů v řízení před soudem nepožadoval, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

[24] Ustanovený advokát požadoval odměnu za tři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění žaloby a c) účast na jednání soudu dne 30. července 2013. Odměna za jeden úkon právní služby činí 4.960,-Kč (zastupování dvou osob), celkem 14.880,-Kč. Náhrada hotových výdajů á 300,-Kč, celkem 900,-Kč. Advokát doložil, že je plátcem DPH, a proto krajský soud výše uvedenou částku navýšil o 21% z titulu platby DPH na výsledných 19.093,80Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet vymíněný advokátem.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. července 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v. r.
samosoudkyně